

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua 12 листопада 2015 року № 46 (625)

«ПШЕНИЧНЕ ПОЛЕ» У ВАШИНГТОНІ – ПАМ'ЯТЬ ПРО ГЕНОЦИД

У Вашингтоні відкрили Меморіал пам'яті жертв Голодомору

У центрі столиці США урочисто відкрили пам'ятну скульптуру "Пшеничне поле" на честь мільйонів мешканців України, які загинули від штучного голоду-геноциду, влаштованого сталінським режимом.

Катастрофа, якої зазнали українці в роки совєтчини, невимовним болем бринить у наших серцях, щоразу озивається тривогою і застереженням, коли ми спогадами поринаємо в часи непоправної трагедії українства, яке досі не може позбутися наслідків нищення генофонду нації. Ми не зможемо ні забути, ні пробачити здичавілим нелюдам, які в ХХ столітті скоїли звірства, від яких і сьогодні кров холоне в жилах. Пам'ятаємо… Не прощаємо!

Для українців дуже важливо, щоб про скоєний Москвою геноцид знав увесь світ. Можливо, тоді він не запобігатиме перед Путіним, який, схоже, здатний на такі ж і на ще жахливіші злочини. Меморіал пам'яті жертв Голодомору у Вашингтоні відчиняє людям вікно до Правди. Адже більшість американців не знали про нашу трагедію.

Заходи у Вашингтоні пройшли за участі тисяч гостей з усього світу, в тому числі – з України.

Монумент, автором якого є архітектор Лариса Курилас, має вигляд поля пшениці з написом "HOLODOMOR 1932–1933".

Закінчення на 2-й стор.

СКАРБИ НАРОДУ

УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ – ОСОБЛИВИЙ СТАТУС

Дев'ятого листопада на Банковій відбулася Акція «Вимагаємо особливого статусу для української мови». Захід приурочили до Дня української писемності та мови. Активісти вимагали від Петра Порошенка захисту та підтримки української мови. Громадянський рух «Відсіч» та активісти цілого ряду громадських організацій: «Просвіти», «Соловецького Братства», УПА, ОУН, КУНу, НРУ та Української партії провели під Адміністрацією Президента театралізовану акцію, «учасниками» якої стали, зокрема, найбільші русифікатори України з минулого – Сталін, Катерина ІІ та інші.

Неподалік робочого офісу першої особи держави п'ятеро російських історичних персонажів: Петро Валуєв, Катерина ІІ, Петро І, Анна Іоанівна та Йосип Сталін розповіли присутнім про свої "досягнення" у знищенні української мови. Активісти зауважили, що хоч ці постаті вже давно у минулому, їхня справа живе і сьогодні. Причому персонаж Сталіна слушно зауважив, що Президент Порошенко «йде правильним шляхом в справі язикової політики!». Демократична чи, вірніше космополітична, русифікація України триває і набирає обертів! І робить це на догоду Москві не одіозний Табачник, а нібито «своя» післяреволюційна влада! Нам же необхідно почати відроджувати українську мову, тим паче в умовах війни з Росією. Нині це – питання національної безпеки та виживання українців як нації. Серед вимог, які озвучили протестувальники – запровадити квоти для української мови на телебаченні та радіо; обов'язкове українське озвучення фільмів; забезпечити фінансування (або звільнення від податків) україномовної книжки та кіно, тощо.

Нова влада не тільки не виправила шкідництва попередників – вона взагалі нічого не зробила для захисту й підтримки державної української мови, яку дедалі частіше ігнорують чиновники. Ми маємо змусити владу захистити й підтримати мову, адже з власного досвіду знаємо – без тиску народу влада нічого не робитиме!

Нам кажуть, буцімто питання мови не на часі або взагалі не має значення, але це – нікчемна брехня!

Мова – це наша безпека. Саме штучний поділ українців на україномовних і російськомовних Росія використала для нападу на Україну.

Мова – це наш добробут. Щороку Україна витрачає сотні й сотні мільйонів доларів на російські фільми, серіали, книжки тощо. Російські серіали та попсу крутять на ТБ та радіо, у транспорті та в публічних закладах, а розкручені таким чином російські «зірки» вивозять з України валізи грошей. Українські режисери, актори, сценаристи, музиканти, філологи або не мають роботи, або змушені за копійки виконувати чорну роботу, створюючи російськомовний продукт, замість вкладати свій талант і майстерність в українську культуру.

Пригнічене становище української мови та домінування в багатьох сферах суспільного життя російської призводить до того, що великі світові бізнес-корпорації підпорядковують свої українські філії російським. Вивчення української мови стає непривабливим для чужоземних студентів, бізнесменів і туристів. Україна часто розглядається ними як частина «русского міра», російськомовна країна з вторинною культурою. Так Україна втрачає мільярди доларів інвестицій. Маємо це припинити!

Закінчення на 8-й стор.

ПАТРІОТИЧНА ІНІЦІАТИВА

ДОПОМОЖЕМО ДІТЯМ ДОНБАСУ!

На підконтрольних Україні землях Донбасу наші співгромадяни перебувають у важкому економічному та психологічному стані. Практично два роки люди живуть у зоні бойових дій. Найважче цей стан переживають діти. Це наші українські діти! Влада слабо реагує на проблеми дітей в зоні АТО, а їм потрібна підтримка всього суспільства. Ми не можемо бути байдужими до проблем наших співгромадян.

Одеська обласна організація Конгресу Українських Націоналістів пропонує усім небайдужим громадянам долучитися до нашої пропозиції стосовно допомоги дітям Українського Донбасу. А там потрібні канцелярські товари, книжки (українською мовою) для дітей.

Наша політична організація буде адресно відправляти до шкіл Донбасу цю допомогу. Зобов'язуємося контролювати надходження допомоги саме до дітей та давати повний звіт про отримання.

Для українських націоналістів основним пріоритетом є розвиток майбутнього покоління українців. Наші діточки на Донбасі не повинні себе відчувати покинутими державою та українським народом.

Сподіваємося на широку підтримку громади.

Всю конкретну інформацію ви можете отримати за телефоном (097)242-78-49 або (063)790-15-37.

Слава Україні!

Слава Нації!

НЕЗАБУТНЄ

«ПШЕНИЧНЕ ПОЛЕ»...

Закінчення. Початок на 1-й стор.

На думку архітектора, саме образ розкішного лану стиглої пшениці має бути зрозумілим та близьким і для американців, і для українців.

Чотирьохтонний пам'ятник відливали в ливарні штату Пенсильванія Laran Bronze. Власники ливарні – батько і син – Лоуренси Велкери місяцями працювали над проектом у майстерні. Вони теж приїхали на церемонію відкриття.

Загалом тисячі представників української громади Америки взяли участь у історичному заході в центрі столиці США. Після завершення урочистостей вони пройшли Ходою пам'яті до Білого дому.

Пам'ятник відкрито в одному з найбільш людних місць столиці – Коламбус Серкл, біля Центрального залізничного вокзалу (Union Station).

Таким чином з трагічними сторінками української історії матимуть змогу ознайомитися тисячі людей щодня, зазначили автори ідеї.

За словами депутата Конгресу США Сандера Левіна, відкриття монументу свідчить про послідовну підтримку народом Америки українського народу, який продовжує боротися за свободу своєї країни. "Це також означає рішучість американців говорити чітко й гучно про геноцид", – наголосив конгресмен.

На церемонії виступила дружина Президента України Марина Порошенко, яка нагадала, що сім років тому в Києві було відкрито Національний меморіал пам'яті жертвам Голодомору.

"Вірю, що ці два меморіали – у Києві і в Вашингтоні – будуть символами і засторогою злочинам проти людства та людяності в усьому світі", – підкреслила вона.

Як відомо, у 2006 році Конгрес США проголосував за надання уряду України дозволу збудувати на федеральній землі округу Колумбія (м. Вашингтон) пам'ятник жертвам Голодомору 1932–1933 рр.

Першого жовтня 2013 року посольство України отримало від Служби національних парків США дозвіл розпочати будівництво меморіалу "Поле пшениці".

Для отримання дозволу потрібно було створити фонд на суму повної вартості спорудження меморіалу – 2 млн доларів.

У столиці США цього тижня проходять заходи, приурочені до відкриття монумента. На Центральному залізничному вокзалі Вашингтона представлена виставка про події Голодомору та інформація про сам пам'ятник. У місті пройде меморіальний концерт.

Голодомор 1932–1933 років – масовий голод, який спричинив багатомільйонні людські жертви в сільській місцевості на території Української РСР та інших регіонів СРСР. Американський історик Тимоті Снайдер у дослідженні "Криваві Землі" назвав тодішню Україну найсмертельнішим місцем на планеті.

Голод настав унаслідок спланованої державної конфіскації зерна і всіх інших продуктів харчування у селян, яких Сталін вважав опорою антирадянського руху в Україні. При цьому СРСР в широких обсягах продавав продукти за кордон, щоб отримати кошти на проведення індустріалізації.

Упродовж десятиліть в Союзі про масове вбивство людей штучним голодом заборонялося згадувати. Коли правду відкрили, вона стала шоком для самих комуністів.

За матеріалами ЗМІ

ВОЛОНТЕРСЬКІ ХРОНІКИ

СВАТОВО ПІСЛЯ КАТАСТРОФИ

3.11.2015. У Сватово приїхали під вечір. Отець Дмитро Романків повіз нас із Головою Харківського Крайового Братства Андрія Первозванного Вадимом Приходченком показати пошкоджені снарядами нещодавно збудовані українську школу, дитячий садок «Малятко», житлові будинки. Повернувшись до Покровського храму (в ньому постраждали двері і дах), усю нашу групу парафіяни нагодували вечерею.

Вадим передав 10000 гривень на ремонт храму (8000 гривень зібрані парафіянами Свято-Дмитрівського храму; 1000 гривень – Леся Довга; 1000 гривень – Наталя Старченко). Також рулон плівки для закриття розбитих вікон передали харківські підприємці.

Перед поверненням до Харкова заїхали до МЧСників подякувати за професійні і оперативні дії, що врятували багатьох людей і їхнє житло від страшнішої катастрофи, вчасно загасили пожежу. Поспівали разом з ними "Червону руту", "Їхав козак за Дунай". Залишили їм ковдри і спальні мішки. І – додому.

Ще одне. Хтось може схоче допомогти сватівчанці Марині Черніковій? У неї снаряд потрапив у помешкання, вщент все згоріло. Її телефон – (095)659-19-66…

В АРМІЇ – ПОПИТ НА КНИГИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

3.11.2015. Волонтери «Доброчинця» привітали артилеристів 92-ої бригади під Щастям з професійним святом. Привезли все, що вони замовляли, і звісно ж дівчата з «Нагодуй солдата» і «Обід для переможця» передали бійцям смачних страв, кексів, пирогів, а ще пані Наталя – 40 кг червоної риби, і Богдан Ткачук – стільки ж всіляких видів ковбасних виробів. І з Деркачів також через тепер уже депутата Володимира Безрука передали вітамінні набори, і ще друзі Дмитра Баданеса – три ящики «Снікерсів» і «Твіксів».

У концерті для 92-ої бригади взяли участь гурт «Папа Карло» (Василь Рябко та Олексій Єськов), співак та композитор Борис Севаст'янов, Олег Каданов («Оркестор»Ч»), поет Сергій Лапко. Ми ще під час концерту поїхали передати під Трьохізбенку (там, де з перемир'ям не дуже) дощовики, калоші, наколінники, налокітники і домашніх страв з тортиками, кексами, пирогами від зазначених груп.

Родзинкою подарунків артилеристам 92-ої бригади були книги Олі Гнатюк «Відвага і страх» (Гран-Прі Форуму видавців 2015), нобелівського лауреата цього року Світлани Алексієвич «ЧАС. Second-hand. Кінець червоної людини» (2013), подаровані бійцям видавництвом «Дух і Літера» і передані істориком Наталею Старченко. Розповіла коротенько бійцям про класного українського і польського літературознавця Олю Гнатюк і книгу про життя в окупованому Львові, де мешкали у Другу Світову її бабуся і дідусь, народилася її мама. Кажу артилеристам: «Давайте я віддам зараз книги тим, хто, прочитавши, напише відгук». А потім запросимо пані Олю, і вона вам їх підпише.» І що ж ви думаєте? – ліс рук. Так що віддати книги довелося по декілька на кожну артбатарею.

Взагалі, зазначу, що сьогодні в армії величезний попит на українську літературу історичної тематики. А також просять книги про сучасну війну. Це, до речі, стратегічно важливо – проводити в армії просвітницьку роботу. Сьогодні для багатьох бійців – це чи не єдина реальна можливість – розібратись у власній історії, осмислити і поцінувати її, позбавляючись від багатьох пострадянських міфів, нав'язаних російською пропагандою.

Насамкінець, підсумую, що привезли і скільки що коштує:

1. Бензопили – 3 шт. по 1500 гривень – 4500 гривень.
2. Плівка чорна – три рулони по 800 гр. – 2400 гривень.
3. Цвяхи – 100 мм – 30 кг, 60 мм – 10 кг, 120 мм – 10 кг – 1500 грн.
4. Вітротеплові вентилятори – 4 шт. по 130 грн – 520 грн.
5. Утеплювачі – 5 рулонів по 350 грн – 750 грн.
6. Дощовики – 10 шт. по 120 грн – 1200 грн.
7. Наколінники, налокітники, калоші для валянок – 3 пари.
8. Шапки з рукавицями – 20 шт.
9. Ліки від простуди – 1500 грн (з волонтерської картки).
10. Ордени для нагородження артилеристів 10 шт. – 1850 гривень (з волонтерської картки); 7 штук – 1300 грн. Денис Поляков.
11. Паливо – 2635 грн на два буси (з волонтерської картки).
12. На лікування пораненого бійця 92-ї бригади – 5000 грн передав Денис Поляков.

Всього: 15885 гривень.

Надходження:

Наталя Старченко – 3000 гривень (на волонтерську картку).

Леся Довга – 3000 гривень (на волонтерську картку).

Сергій Лапко – 400 грн (на волонтерську картку).

Вадим Приходченко – 9485 грн.

СМІЛИВІ ЛЮДИ – НА ФРОНТІ І В ГРОМАДІ

До нас на храмове свято прийшов Мирон. Напередодні потелефонував, каже: «Демобілізувався. Хочу музей у школі зробити, у якій моя жінка – вчителька. У вас там нічого із снарядів не залишилося, що ми вам передавали?» Домовились зустрітися у неділю у Свято-Дмитрівській церкві.

Мирон був моїм екскурсоводом по передовій неподалік від Щастя. Чому й важлива була для мене його присутність на нинішньому храмовому святі. Бо простір моєї рідної Свято-Дмитрівської церкви з Владикою Ігорем, настоятелем храму о.Віталієм, парафіянами і простір передової з бійцями, кожного з яких хочеться обійняти, коли приїжджаєш на фронт, в моїй уяві зійшлися в єдину зону духовного комфорту. І тут і там стосунки з людьми чисті, без отої буденної шумки і дріб'язковості.

Взагалі ж ми познайомились з Мироном десь у вересні рік тому. Поки біля кемпінгу на в'їзді до Щастя розвантажували буси і Вадим Приходченко перемовлявся з офіцерами артилерії про нагальні потреби в оптиці, Мирон, старшина роти зв'язківців, погодився таємно провести мене на самісіньку передню лінію, показати градини, які встряли, нерозірвані, у полі. За цим полем був сосновий ліс, з якого примишляли, стріляли в наш бік ворожі снайпери. І от треба ж такому трапитися: перевіряючи відстань, на якій може фіксувати об'єкти новісінький фотоапарат, потрапили у картинку з боку окупованого лісу двоє у кікіморах снайпери, які вже тиждень полювали за нашими хлопцями. З цієї події почалась наша дружба з Мироном. Ми йому – тістечка з тортиками, а вони з побратимами для нашої літмузейної експозиції «Будемо жити» і згодом для Історичного музею – різнокаліберні снаряди від «Мух» до «Смерчу».

Навесні цього року там, під Щастям, були страшні бої. Росіяни застосували зброю, від якої залишаються воронки, схожі на котловани. Ні землянок, ні бліндажів, по яких водив мене екскурсовод Мирон… Все москалі спалили. На його очах двадцятирічному хлопчику, який побув на фронті всього двадцять хвилин, привіз танк, відірвало голову. У самого Мирона тяжка контузія. Досі не може спати.

Але демобілізація ні для нього, ні для більшості ветеранів не означає особисту капітуляцію. Поки окупант на нашій землі – ніхто з нас, українців, спокою не відчує. Головною ж передумовою нашої перемоги над ворогом є розмосковлення православної Церкви Христової в Україні, просування її у майбутнє у Київській традиції разом із Українською Греко-Католицькою Церквою. І це під силу християнам – по-справжньому сміливим людям. Тож тепер розумієте, чому я почувала себе у день храмового свята щасливою людиною. Сміливі люди, з якими познайомилася на фронті і полюбила, прийшли до громади сміливих у Христі, людей Свято-Дмитрівської громади, яких давно і міцно люблю.

Рубрику підготувала
Ольга РІЗНИЧЕНКО

Наші корпункти

Вінниця	Березовський В'ячеслав	(067) 258-55-71
Дніпродзержинськ	Чередниченко Олександр	(098) 242-54-87
Дніпропетровськ	Фурман Анатолій	(050) 695-83-48, (097) 243-71-72
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Кривий Ріг	Мельник Олександр	(096) 298-19-56
Луцьк	Максимович Олег	(095)-672-11-98
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Салтиченко Михайло	(067) 942-64-71
Одеса	Роговський Дмитро	(063) 790-15-37
Полтава	Небилович Микола	(096) 924-79-83
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 54-64-07
Суми	Друзь Віктор	(096) 485-67-37
Тернопіль	Ткач Володимир	(098) 711-05-50
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(097) 285-32-96
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(050) 540-16-81, (097) 235-60-20
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ВКРАЇНИ ВІРНІЇ СИНИ

ВІДІЙШОВ У ЗАСВІТИ ВОЛОДИМИР ВАСЮТА

Днями, на 82-му році життя, відійшов у засвіти учасник національно-визвольних змагань, Голова Старосамбірської районної організації Конгресу Українських Націоналістів на Львівщині, незламний політв'язень совєцьких концтаборів, наш друг і палкий націоналіст Володимир Васюта.

Все його непросте життя – то посвята Україні, яка завжди була для нього – понад усе.

Починаючи з 1995 року, чотирнадцять років поспіль він був незмінним і відданим Провідником Старосамбірської районної організації Конгресу і, незважаючи на поважний вік, виступав організатором і активним учасником багатьох національно-патріотичних акцій та заходів. Його завжди охоче слухала і поважала молодь за мудрі міркування і слушні, сповнені ваги слова.

Усі, хто знав друга Володимира, бачили його безмежну любов до України, захоплювалися його працездатністю, життєлюбством, енергією добра і справедливості, готовністю завжди прийти на допомогу. Нам усім не вистачатиме його – щирого друга, доброго сім'янина, батька і люблячого дідуся, благородного громадянина, безкомпромісної людини національного гарту.

Від нас відійшов великий і щирий патріот, подвижник і лицар, безмежно відданий національній ідеї. Втрата болюча і непоправна.

Сумуючи, висловлюємо щирі співчуття рідним, близьким і друзям Володимира Васюти. Молимося за упокій його душі та просимо Всевишнього, аби оселив його душу там, де праведні спочивають.

Світла і вічна йому пам'ять...

Слава Україні! Героям слава!

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу Українських Націоналістів

ЙОГО "УНІВЕРСИТЕТИ" – РОКИ БОРОТЬБИ ТА ВИПРОБУВАНЬ

31 жовтня Володимиру Володимировичу виповнилося 81. А нині він – уже в засвітах. Цю статтю я писала рік тому, до його 80-ліття (публікувалася в районній газеті "Голос Прикарпаття"). Дослухаймося до його слів!

Життєпис провідника Старосамбірських націоналістів Володимира Васюти не вмістити в газетні шпальти. Адже за плечима у нього чимало літ – вісім десятків років праці, боротьби та випробувань. А ще у нього – своєрідні "університети" політичного в'язня, великий шмат часу поневірянь у мордовських таборах, величезний досвід підпільної роботи в умовах постійного нагляду недремних кагебістів та сексотів.

Про своє табірне життя Володимир Володимирович розповідає неохоче, каже, що, можливо, напише колись спогади. Охочіше згадує побратимів по підпільній боротьбі:

– У таборі довелося мені бути разом із відомим композитором Василем Барвінським та українським поетом Леонідом Дністровим, бачив Йосипа Сліпого, близькими друзями були оунівці Іван Боцян, Микола Гаврик, Володимир Скиба та світлої пам'яті Михайло Вітер і Йосип Голубець. Брав участь у всіх протестах, тому зажив собі слави непокірного в'язня, не раз був караний за це. Але не шкодую за тими роками, бо отримав таку науку, яку на свободі не здобудеш ніяк. Це були мої найкращі "університети" – гартування духу та утвердження на все життя переконання, як співається в Гімні націоналістів, що "хто борець, той здобуває світ". Арештували мене за доносом "доброзичливця" в середині п'ятдесятих, коли я був ще студентом лісотеху, тому здобути вищу освіту вдалося аж наприкінці 60-х років, після звільнення із табору. Найбільше, за чим шкодую, – що ті, хто зі мною сидів, не дожили до того часу, як відновилася держава.

Його життя не могло скластися інакше – мусив стати на шлях боротьби за незалежність України, бо так був вихований змалку. Не випадково ж, мабуть, і народився у гірському селі з промовистою назвою Воля, у патріотичній родині, де понад усе цінувалося українське слово та плекалася національна свідомість у дітей – сина та трьох доньок. Мати Володимира Васюти – перша народна вчителька у Волі, дуже шанована жінка, донька греко-католицького священика Якова Борковського, який правив на Турківщині, – великого розуму й глибокого національного духу чоловіка. Дід, Микола Васюта, загинув у Першу світову війну в рядах УСС, а батько, Володимир Васюта, був головою сільської читальні "Просвіта", займався підпільною роботою. Усі діти Васют отримали хорошу освіту, та найбільші надії покладали на сина Володимира, який успішно навчався у чоловічій середній школі №1 у Самборі, вступив до лісотехнічного інституту. Зрештою, батьківські сподівання син виправдав таки сповна усім своїм життям – став на дорогу національно-визвольної боротьби, яку не покидав ніколи, навіть у часи тоталітарного режиму.

– Вийшов я на свободу в 1960 році, знайшов якусь там роботу, працював на різних посадах у тодішніх колгоспах, радгоспах, лісовому господарстві. Десяток разів, без причини чи догани, мене звільняли з роботи, часто не мав роботи місяцями, а вдома росло трійко малих дітей, – згадує сивочолий чоловік. – Це ще щастя, що Бог нагородив мене терплячою дружиною (немає її вже тринадцять років) та мудрими дочками, які розуміли, що їхній чоловік і батько не може бути пристосуванцем і зрадником. Мої три доньки зуміли здобути вищі освіти, подарували мені чудових онуків, що нині є моєю найбільшою радістю.

– Батько для мене – завжди взірець у всьому, з ним ми, дочки, ділилися своїми проблемами, можливо, й більше, ніж з мамою, – каже Романа, донька Володимира Васюти. – Його поради й міркування завжди були доречні та мудрі. Ми виховувалися в любові до України. Пригадую, в дитинстві, коли ще й не було натяків на незалежність України, батько возив нас туди, де загинули або були похоронені воїни-упівці, й наказував, що мусимо запам'ятати ці місця, щоб, коли прокинеться Україна, відновити їх, поставити пам'ятні знаки. А ще врізалося в дитячу пам'ять, як батька не раз викликали в КГБ, і ми з мамою годинами вистоювали біля вікна, з тривогою очікуючи, чи не їде машина забирати його. Говорив нам: "Можливо, не доживу, а ви обов'язково дочекаєтесь, що будете жити в державі сильній, з синьо-жовтим прапором і гербом". Так сталося! А ще – батько дуже гарно грав на скрипці і влаштовував разом із нами "домашні концерти", з дитинства навчив нас повстанських пісень, які аж недавно стали доступними для усіх.

Коли роки національно-визвольної боротьби за свободу України увінчалися Незалежністю, Володимир Васюта продовжив свою працю на ниві відродження української нації і держави. Тривалий час був референтом народного депутата Григорія Дем'яна, допомагав у пошуку інформації про повстанський рух на Прикарпатті. Творив молоду демократію на посаді заступника міського голови Старого Самбора на початку 90-х років минулого століття, а в 1995 році став членом Конгресу Українських Націоналістів – політичної партії, яку заснувала провідник ОУН Слава Стецько. Згодом очолив Провід Старосамбірської районної організації КУН і вже чотирнадцять років є його незмінним головою. Завжди молодий душею, тонко відчуває молодь, плекає молоде покоління націоналістів, вірить, що українська молодь гідна своїх батьків, які поклали життя на жертовник боротьби за незалежність України.

– Коли відкривали пам'ятник Бандері у Львові, то вже не було в живих майже половини людей, з якими сидів, – згадує Володимир Васюта. – Обернувся назад і побачив: за моїми плечима стоять діти моїх побратимів. Я чи не вперше заплакав, бо подумав, а хто ж там має бути, як не вони!

З ним важко сперечатися в питаннях історії чи політики – іноді дивуєшся його глибоким знанням і непересічній пам'яті. Часом у розмові видається, що перед тобою не інженер-лісотехнік, а щонайменше науковець-політолог чи історик. Тому й охоче запрошують провідника Старосамбірського КУНу до виступів під час різноманітних акцій і завжди з увагою слухають його слова.

Кілька разів Володимир Васюта обирався депутатом Старосамбірської районної ради, нині також є ним. Ініціював побудову пам'ятника Степанові Бандері в Старому Самборі та чимало патріотичних заходів у районі.

– Люблю читати книги, пов'язані з гуманітарними питаннями, ідеологічну літературу, цікавлюся юриспруденцією. Передплачую газети "Нація і держава", "Шлях перемоги", часопис "Голос Прикарпаття", – ділиться Володимир Васюта. – Мушу йти в ногу з часом!

Про свої погляди на сучасну ситуацію в державі каже так:

– Прикро, що іде війна з Російською Федерацією, не дотримано домовленостей. Але важливо, що в молоді пробудилася національна свідомість і, як ніколи в історії України, політичне гасло націоналістів "Бог і Україна!", привітання "Слава Україні! – Героям слава!", червоно-чорний прапор національної революції охопили чи не всю країну і весь український патріотичний елемент у світі. Вважаю, що найбільше зараз слід приділити уваги учням і молоді у вивченні гуманітарних питань, особливо історії рідного краю і церкви та новітніх технологій.

– Дехто каже, що Конгрес Українських Націоналістів як політична партія віджила свій час і потребує реформації. Чи це так? – запитую в провідника.

– Та ні, Конгрес Українських Націоналістів, як спадкоємець боротьби за Українську Соборну Самостійну Державу, ґрунтується на національній ідеї та соціально-економічному зростанні української нації і держави, тому не може зникнути з політичного олімпу. А національна ідея – це і є споконвічне прагнення кожного народу до створення самостійної держави. У перспективі наша Україна буде справді незалежною, національною, демократичною країною та увійде у європейські структури – ЄС та НАТО.

– Що найближчим часом варто зробити в районі?

– Бажав би згоди всіх гілок влади і об'єднання усіх зусиль навколо культурних, соціально-економічних питань і наведення порядку в аграрному секторі та промисловості. Слава Україні!

Оксана ГЕРАСИМЧУК

ВІН ЛЮБИВ ВОЛЮ

Сприня. Саліна. Недільна. Діл. Воля. Назви простих бойківських сіл, які стали легендарними. У цих топонімах – історія національно-визвольної боротьби, тобто історія його життя. Він намагався донести ту правдиву історію до людей, до молоді.

Володимир Васюта народився на Волі. Таку символічну назву має його рідне гірське село на Старосамбірщині. Він побачив світ у патріотичній родині сільських інтелігентів. Мати, донька священика Якова Борковського – перша народна вчителька. Батько – голова сільської читальні. Дід Микола, січовий стрілець – загинув на фронтах Першої світової. Батьківські сподівання син виправдав сповна усім своїм життям, яке тісно переплелося з національно-визвольною боротьбою.

Його життєпис – це терниста дорога, його «університети» політичного в'язня, поневіряння у мордовських таборах ГУЛАГу, підпільна робота під недремним наглядом. У таборах доля його звела з композитором Василем Барвінським, поетом Леонідом Дністровим. У неволі Васюта зустрічався з кардиналом Йосипом Сліпим. Він брав участь у всіх невольничих протестах, тому зажив собі слави непокірного в'язня, за що був караний не раз.

Володимир Васюта закінчив Лісотехнічний інститут, тож свою трудову діяльність він розпочав у лісовому господарстві, зокрема в об'єднанні «Галсільліс». Виховав дітей, дав їм добру освіту, дочекався онуків. Дружина, діти його розуміли, гнаного без причин з роботи. Вони розуміли, що він не міг і не вмів бути зрадником і пристосуванцем. Він до безтями любив доньок, дружину, але боротьби не полишав. Васюта був референтом народного депутата Григорія Дем'яна, був заступником міського голови Старого Самбора.

Він обожнював Славу Стецько, тому до Конгресу Українських Націоналістів вступав без вагань, був членом ОУН. Тривалий час, до останнього подиху, очолював Старосамбірську РО КУН. В.Васюта ініціював побудову пам'ятника Степанові Бандері у райцентрі. Гордився, що в його організації багато людей з вищою освітою. Докладав титанічних зусиль до кількісного зростання та зміцнення авторитету організації. З особливим щемом ставився до історичної пам'яті. Він творив історію рідного краю, історію УГВР, відкривав тяжкі сторінки пам'яті жертв соляних шахт, історію бойових звитяг УПА.

Володимир Васюта був членом обласного Проводу ЛОО КУН впродовж понад півтора десятка літ, обирався делегатом усіх партійних зборів у Києві, крім останнього. Він любив волю, боровся за неї. Любив своє рідне село Воля, де і знайшов свій останній притулок.

Провід Львівської обласної організації КУН глибоко сумує з приводу передчасної смерті Володимира Васюти. Навіть на 82 році вона настала передчасно. Висловлюємо щирі співчуття родині нашого побратима, друга, наставника, – справжнього бандерівця. Вічна йому пам'ять і наша щира молитва!

М.Магас, М.Шпак, М.Михайлик, М.Шпільман, І.Берест, Ю.Шухевич, М.Скипакевич, І.Макар, А.Лопушанський, А.Городиський, М.Посівнич, М.Вовк, В.Шпіцер, П.Грушецький, А.Микуш, Р.Лемик, Р.Струк, І.Саган, Т.Гентош, Р.Монастирський, Т.Печора, І.Данилиха, В.Шпіцер, Б.Звозда, П.Ільницький, М.Сородник, М.Козак, З.Сольчаник, В.Спаньчак, В.Дублянко, І.Раставецький, М.Пшевлоцький, М.Дем'ян, Ф.Савчин

УКРАЇНСЬКОМУ РОДУ НЕМА ПЕРЕВОДУ

Мішель ТЕРЕЩЕНКО:
«ЦЕ НЕЗВИЧАЙНА ЗЕМЛЯ, ТУТ МОЄ КОРІННЯ»

Справжній фурор в Україні зчинила звістка про те, що на виборах мера Глухова Сумської області впевнено перемагає український «француз», нащадок відомого в Європі роду промисловців і меценатів, 62-річний уродженець Парижа Мішель Терещенко, який отримав українське громадянство лише півроку тому.

Соцмережі рясніють різними коментарями. Автори одних, вітаючи Мішеля з обранням міським головою, висловлюють сподівання, що вже незабаром провінційний Глухів матиме європейське обличчя і слугуватиме для інших міст взірцем абсолютно нових підходів до його розвитку. Інші питають: чому знов варяги? Хіба наших не знайшлося?

Ми зустрілися з Мішелем Терещенком в Глухівському інституті луб'яних культур, де на першому поверсі розташований офіс заснованої ним компанії «Лінен оф Десна» – одного з найбільших підприємств України, що працює за повним циклом виробництва, починаючи з вирощування льону, його первинної переробки і закінчуючи виготовленням натурального лляного шпагату та мотузки. Розмова точиться про хід та результати виборів, бачення майбутнім мером шляхів розвитку міста, його перших кроків на новій посаді...

– Пане Мішелю, спочатку розкажіть трішки про себе, зокрема, те, за яких обставин Ви вперше опинилися в Україні?

– Волею долі. Коли в 90-ті роки з'явилася можливість відвідати Батьківщину предків, мій батько, Петро Михайлович, відразу ж зібрався в поїздку. Але перед самим від'їздом він несподівано захворів, і лікарі не наважилися відпустити його одного. Я поїхав супроводжувати батька. І був підкорений повагою українських людей до нашої сім'ї. Для мене це незвичайна земля, тут моє коріння.

– І тут поховані ваші прапрадіди...

– Так, вони спочивають у Глухові, в Трьох-Анастасіївському храмі. У 2003 році я був присутній при ексгумації тіла Миколи Артемовича Терещенка, який заповідав, щоб його поховали у цьому місті. Коли відкрили гробницю, я побачив – не повірите! – цілком нетлінне тіло прапрадіда. Виглядало воно так, ніби він помер учора, а не 100 років тому. Це було якесь диво. Я можу пояснити його тільки тим, що мій прапрадід все життя займався благодійністю. На його гроші створювалися безкоштовні лікарні для бідних, нічліжки, освітні установи, музеї. Але це не єдине диво. У 1943 році, під час війни, в храм, в якому лежав саркофаг із тілом, потрапила величезна 300-кілограмова авіабомба і... не вибухнула. Коли я вийшов із храму, то раптом зрозумів, що повинен жити і працювати тут, на землі моїх предків.

– З якими проблемами довелося зіткнутися при переїзді?

– У Києві я живу на Оболоні, це не історичний центр. Це більше схоже на Америку, ніж на історичний Париж. І там все є – навіть більше, ніж у Парижі. В 11–12 годин ночі я можу купити делікатеси, є стоянка для машини з охороною. Видно Дніпро, він дуже красивий. Тут дуже якісне життя, все є. Я не можу сказати, що тут гірше, ніж у Парижі. Навіть, навпаки, тут краще, а тим більше – дешевше.

– У Вас троє дітей: донька і два сини. Як вони поставилися до такого рішення?

– Схвально. Вони поважають мій вибір.

– Ви пристойно розмовляєте російською, а як щодо опанування української?

– Коли вперше приїхав в Україну, я спілкувався французькою, англійською, і для спілкування тут мені був потрібен перекладач. За час перебування на землі предків вивчив російську, хоча, бачите, розмовляю з акцентом. А за три місяці до виборів почав вивчати із репетитором українську. Щоправда, через завантаженість довелося зробити перерву, однак зараз знову повернусь до цього процесу. Мер українського міста повинен знати мову своїх виборців.

– У Франції часто буваєте?

– 3–4 рази на рік, коли випадає нагода, на свята. Спілкуюся з дітьми, з онуками, як це прийнято в кожній родині...

– Тепер повернімось до поточного моменту – виборів, а також того, що їм передувало. Ви вже тривалий час живете в Україні, знайомі з її реаліями. Чи були для Вас якісь нові відкриття під час нинішньої виборчої кампанії, очікували, що в ній буде стільки бруду та негативу?

– Я не очікував такої навали «чорного» піару, що проти мене використовуватимуть і всю держструктуру, і брудні політтехнології, яких після Майдану, я думав, вже не може бути. Не сподівався, що буде так сприйняте прохання до мене глухівчан йти на вибори.

– Це йшло з боку основного конкурента, діючого мера Юрія Бурлаки, який балотувався від «Волі народу»?

– Глухівчани знають, що їхнє місто – це вотчина нардепа Андрія Деркача, який і «замовляє» тут музику. Хто б не приходив на посаду Президента, Деркач постійно на «плаву», у парламенті. Нехай працює, якби тільки ті, хто його обирає, не жили у злиднях, якби були робочі місця, не процвітала корупція. І коли діюча система відчула, що її хочуть змінити, вона почала робити все можливе, аби не допустити цього.

Прокуратура відкрила проти мене відразу після реєстрації кандидатури чотири кримінальні провадження, які я вважаю політично мотивованими. І у нас кошти обмежені, щоб ми використовували половину часу тільки на відповіді на питання за порушеними справами, щоб захищати нашу фірму, наших людей від тиску, який на них чинився.

– Що Вам закидають?

– Маячню всяку. Інкримінують, начебто я не плачу за оренду приміщення в Інституті луб'яних культур, в якому розташований мій офіс, хоча у нас є угода з Академією аграрних наук, і ми справно розраховуємося за користування приміщенням. Потім звинувачували у тому, що неправильно платимо ПДВ, що порушили митні правила під час закупівлі обладнання у Бельгії та Франції, що умови праці для людей загрожують їхньому життю... Прокурор знає, що це маячня, але справи досі залишаються відкритими. З цього приводу дзвонив губернатору, але його телефон не відповідав...

– Чому Ви, успішна в бізнесі людина, вирішили балотуватися у мери?

– Це було бажання глухівчан. Я не політична людина. Але на півночі Сумської області склалася така ситуація, що тут все помирає, бо вже 18 останніх років тут при владі керівники, яким вигідно, аби люди були бідними і без роботи. Для них це краще, оскільки у такому випадку вони можуть контролювати вибори, купувати всіх задешево і зібрати для себе весь адмінресурс. У результаті цього протягом останніх десяти років у Глухові втрачено 10 тисяч робочих місць. Я можу говорити, що ситуація в місті катастрофічна.

Але на прикладі мого підприємства, яке інвестувало гроші і врятувало Інститут луб'яних культур, відродило пенькозавод і дало робочі місця півтори сотні місцевим жителям, ми показали, що, нехай і не такими темпами, як того б хотілося, можна забезпечувати людей роботою. Але рухатися у цьому напрямку заважає корупція. Було кілька інвесторів, які хотіли відкрити тут маленькі виробництва, але зробити цього не могли, бо відразу у них вимагали хабара, не давали землю...

У Глухові люди завжди були патріотичними, і після Майдану вони хочуть жити по-новому. Однак, як це зробити в умовах економічної кризи, іде війна, відсутні перспективи, а влада не міняється? Змінювалися хіба що партійні етикетки, але суть залишалася та ж сама. Директор школи, директор університету, головний лікар – це все «регіонали», вони все контролюють. Корупція залишається на тому ж рівні, а може й зросла.

Були парламентські вибори, народний депутат від Глухова залишився той самий – Андрій Деркач. Під час Майдану голова райдержадміністрації відправляв до Києва сотні «тітушок» розганяти активістів, а Деркач після цього говорить, що він непогана людина, і замість люстрації його знову беруть на роботу.

Тому нинішні місцеві вибори – це шанс щось змінити у кращий бік, і люди попросили мене йти на мера.

– І продовжити справу своїх предків, які свого часу теж керували Глуховом...

– Так. Мій прапрапрадід Артемій Терещенко був бургомістром Глухова з 1842 по 1845 роки. Його син Нікола – також був бургомістром та мером міста з 1851 по 1872 роки. Незважаючи на важкі часи, вони зробили Глухів красивим та успішним містом. У ті часи вони збудували у Глухові 10 прекрасних будівель, які досі служать жителям міста: місцевий педагогічний університет, притулок для сиріт, дві лікарні, жіночу та чоловічу гімназії, Трьох-Анастасіївську церкву, ремісниче училище, банк та родинну резиденцію, у якій ми зараз перебуваємо.

Глухівчани це не забули, тож мені запропонували йти на вибори. Це було перед Новим роком, і я, прийнявши для себе рішення, звернувся до Президента з проханням надати мені українське громадянство, відмовившись від французького.

– Чи очікували Ви, що наберете майже 66 відсотків голосів?

– За нашими даними, місто було нашим на 80 відсотків. Але було декілька фальсифікацій, які не дали можливості вийти на цю цифру. Було декілька каруселей, у людей купували паспорти на добу за 500 гривень, о другій годині ночі вони спробували змінити протокол, були «тітушки». Але ми швидко реагували на кожне протиправне діяння, що стало сюрпризом для наших опонентів. У нас були мобільні бригади для охорони міста, в останній день нам допомагали працівники обласної міліції та СБУ.

Несподіванкою для мене на цих виборах стало те, що моїми основними агітаторами стали люди середнього та похилого віку. Я думав, що мені допомагатиме молодь, тому що я європейська людина, я пропоную європейські перспективи, робочі місця, і для стареньких це буде не так цікаво. Однак несподівано відчув з боку бабусь фантастичну підтримку. Ми спілкувалися з ними на вулиці, бо мені не дали жодного білборду, жодного приміщення, включаючи й ті, що будували мої предки, для зустрічі з виборцями. І після цього вони йшли у дворі до своїх сусідів і переповідали сказане мною. Для мене бабусі були найкращими агітаторами, своєрідним фан-клубом.

– Чи буде у Вас більшість у міськраді, аби почати задекларовані зміни?

– Наразі до міськради проходять 19 кандидатів від Партії простих людей, «Самопомочі», «За Україну», «УКРОПа», «Батьківщини» і «Радикальної партії», які підтримували мене на виборах. У «Волі народу», від якої йшов на вибори Юрій Бурлака, 13 кандидатів. Їх два депутати представлятимуть БПП «Солідарність», і я сподіваюся, що в міськраді вони задекларують свою підтримку діючого Президента.

Наш пріоритет зараз – показати, як швидко, ефективно і рішуче ми можемо проводити зміни. Я розумію, що в даний момент ми будемо ніби під мікроскопом: вся Україна дивитиметься на Глухів і чекатиме звідти новин. Для мене, як для українського європейця і європейського українця, важливо показати людям, що навіть маленьке місто в Україні може жити як в Європі. І якщо я не зможу очистити місто від корупції, залучити інвестиції і запропонувати перспективу, це буде означати, що цього не зможе зробити ніхто. Це буде сигнал всій Україні, а головне – моїм виборцям, які можуть повністю втратити надію на зміни.

Тому я хочу заручитися особистою підтримкою Президента і проситиму надати нам допомогу виконавчої вертикалі влади, аби очистити місто і область від людей, які заважають рухатися вперед.

Не виключаю, що будуть спроби купувати депутатів, але я знаю, що зараз у нас сильна народна підтримка, і ніхто не захоче у це гратися.

– Ваші перші кроки на посаді мера?

– Аудит. Треба з'ясувати, хто що вкрав за 18 років і судити за це. Зараз, наприклад, глухівчани повинні платити 5 тисяч гривень за право використовувати кладовище, яке приватизоване. При цьому для облаштування приватизованого кладовища з міського бюджету було виділено 800 тисяч гривень. За це треба відповідати. Але для цього треба провести кадрові зміни – і у виконавчих, і правоохоронних, і в судових органах, і в митниці. У нас за 12 кілометрів починається кордон з Росією. А ми нічого не контролюємо. Поки є санкції проти Росії, французький сир іде в Москву через Глухів. А що везуть у зворотньому напрямку – ніхто не знає. Але митниця – це не компетенція мера. І коли я говорю, що мені потрібна допомога державних структур, то це означає, що мені потрібна допомога Президента.

– До речі, що буде з Вашим бізнесом?

– Вже наступного після виборів дня я написав заяву про складання із себе повноважень генерального менеджера «Лінен оф Десна», його функції тепер виконує інша людина. Я зараз буду займатися розвитком міста. Звичайно, фірма «Лінен оф Десна» і далі перебуватиме у моєму полі зору, але вона буде лише в числі інших підприємств та інвесторів, яким я допомагатиму як міський голова.

– Які саме проекти розвитку Глухова є для Вас пріоритетними?

– В першу чергу намагатимемося відродити виробництво. Потрібно реанімувати суконну фабрику. Там є 47 верстатів, вони зараз стоять, не працюють роками, є колектив, є директор, який все зберіг. Фабрика може виготовляти той же брезент, який потрібний українській армії і який вона імпортує, знаєте, звідки? З Росії. Також у планах налагодити виробництво продуктів харчування. У нас багато яблук, які важко реалізувати. Між тим, з них можна робити сидр, є попит на натуральні соки біовиробництва.

Потрібно відродити свій хлібозавод, м'ясний, молочний заводи. Це додаткові 50-100 робочих місць. Може, невелика цифра, але й вона буде виграшною в нинішніх умовах, коли ми не можемо розраховувати на інвесторів, які б вклали у виробництво на кордоні з Росією кошти і створили, скажімо, відразу півтори тисячі робочих місць.

Ще один важливий напрямок – розвиток туризму. Треба зробити історичну центральну площу Глухова такою, якою вона була за часів моїх предків: з фонтанами, кафе. Ми можемо побудувати тут з моделей мініатюрне містечко і показати, якою раніше була столиця Гетьманщини. На місці пам'ятника Леніну, а він обов'язково в цивілізованому порядку буде прибраний, встановимо справжню ялинку, і тут відзначатимемо різноманітні свята, влаштовуватимемо ярмарки. Це невеликі інвестиції, але їх вкладання дозволить залучити до Глухова, хай навіть, з урахуванням відсутності пристойного готелю, на один день, велику кількість гостей. А це ще 150–200 додаткових робочих місць.

– Судячи з повідомлень у соцмережі, Вас з обранням мером привітали сотні людей, в тому числі і з-за кордону.

– Перший дзвінок був із Чикаго від української діаспори, потім посипалися повідомлення у Фейсбук. Одна з поважних французьких газет помістила на своїх шпальтах моє фото з інформацією про обрання. Щодня я прибираю по 200 повідомлень, щоб не «забити» сторінку. Дякую всім, хто вірить у мене, у мою команду. Це додає наснаги і водночас – відповідальності: перед собою, перед виборцями, перед Україною.

Сергій ХАНІН,
Суми
Укрінформ

***Довідка. Мішель Терещенко**, нащадок цукрозаводчиків, меценатів, народився 1954 року в Парижі. Закінчив вищу школу економіки та бізнесу ESSES. Служив офіцером-танкістом французької армії.*

З 1981 по 2001 роки займався будівництвом обладнання для підводних досліджень в різних країнах. В 2002 році вперше відвідав Глухів і незабаром переїхав в Україну.

У Глухові займався вирощуванням та переробкою льону та коноплі. На його підприємствах працевлаштовані 153 глухівчани. В 2013 році була відновлена робота колишнього Глухівського пенькозаводу.

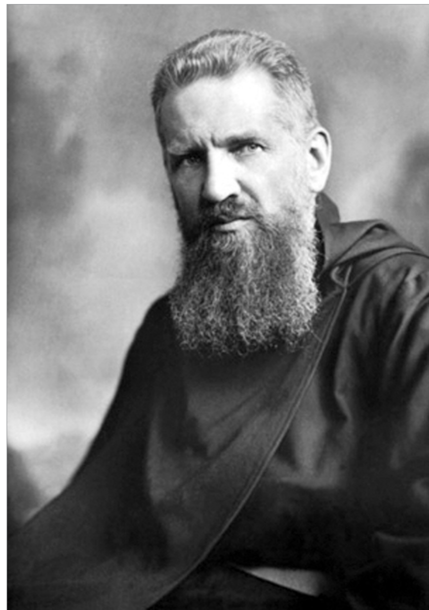
В 2010 році Мішель Терещенко заснував Фундацію спадщини Терещенків, завданням якої є підтримка поточної діяльності в будівлях, побудованих Терещенками в Києві та Глухові більше 100 років тому.

21 березня Президент Петро Порошенко вручив Мішелю Терещенку паспорт громадянина України, як особі, прийняття якої до громадянства України становить державний інтерес.

Це дозволило йому згодом балотуватися на пост Глухівського міського голови, боротьба за який з його опонентами наробила великого розголосу не тільки на Сумщині, а й за її межами.

 ПОДВИЖНИКИ НАЦІЇ

АРИСТОКРАТИЗМ ДУХУ АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

Аристократизм духу Андрея Шептицького, нашого славного Митрополита, безмежний. Йому була притаманна широта думки, яка проявилась у високому духовному мисленні і водночас конкретному діянні, у пошуках шляхів добра – жити і творити заради блага свого ближнього. Крім цього, як вірний Слуга Української Греко-Католицької Церкви, правдивий «апостол правди і науки», Андрей Шептицький мислив масштабно, визнавав право на існування інших релігійних конфесій, шанував їхні вірування. Не обмежуючись вузьким колом моральної та матеріальної допомоги, Він підтримував не тільки «наділених даром Божим» – талановитих українців, але й у великій мірі подавав руку допомоги багатьом злиденним, збіднілим краянам, які потребували Його опіки та матеріальної допомоги. У Львові був відкритий шпиталь для безплатного лікування хворих, фінансування якого проводив постійно наш великий Митрополит. Крім цього, під свою взяв опіку Митрополит Андрей усі дитсадки («шкілки», «захоронки»), гімназії, а також українські школи, як їх тоді називали – «Рідна школа» (в таких школах за навчання чи перебування сплачували тільки мінімальну символічну ціну).

Діяльність на благо українського народу з боку Андрея Шептицького була різностороння й дієва у багатьох сферах життя. І цьогоріч, як і раніше, постійно гідно відзначає Україна славні ювілеї нашого великого Митрополита, самовідданого християнина, сповненого глибокої доброти та зрозуміння, справжньої гуманності, які властиві тільки людині високих ідеалів.

Андрей Шептицький скріплював наполегливо основи Української Греко-Католицької Церкви. «Байдужість – це великий гріх», – читаємо у його роздумах. Він закликав до несприйняття байдужості, егоїзму, зарозумілості. Під шляхетним і справді християнським поглядом Андрея, який притримувався принципів любові та співчуття до ближнього, виросло ціле покоління українців, готових самовіддано відстоювати ідеали віри, нації, держави. У наш час прикладом допомоги тим, хто пройшов через грізне горнило війни, є сучасне волонтерство...

На сьогоднішньому відзначенні пам'яті визначної, відданої народу діяльності Андрея Шептицького, у Львівському музеї історії релігії присутні почули багато шанобливих слів про нашого великого Митрополита. Чи це церковні діячі, чи представники науки, культури, мистецтва – з уст усіх лунало шанобливе визнання діяльності Андрея Шептицького, вважаючи Його нашим Пророком – Мойсеєм української нації, Провідником Церкви, вірного слуги її. Виступи представників різних галузей діяльності гармонійно поєднались з чудовим духовним солоспівом і церковним передзвоном на початку заходу.

І саме з нагоди відзначення ювілею Андрея Шетицького в органному залі Музею історії релігії відбулась презентація нової книжки Лідії Купчик, голови Львівської міської організації Всеукраїнської Ліги Українських Жінок, під промовистою назвою «До Владики Андрея лину душею». І першими словами цієї книжки є «150-літньому ювілею вірного Слуги Божого, щирого Батька українців, величного Митрополита Андрея Шептицького присвячується».

Слід зазначити, що книжки Лідії Купчик користуються заслуженим визнанням, бо основними образами у її творах є жінки – борці за волю України, за її незалежність, які перейшли через тюрми і концентраційні табори совєтської минувшини, поневірялись на засланнях, виконували непосильну роботу у голоді і холоді, але зберегли любов до рідного народу і продовжили боротьбу після звільнення. Вони самовіддано працювали для утвердження Української держави.

Не можна оминути увагою і книгу Л.Купчик «Життєносні стовпи Церкви», яка вийшла у 2010 році у видавництві «Місіонер». У преамбулі зазначено: «Подані тут нариси про двадцять одного українського душпастиря є конкретною сторінкою історії України та яскраво представляють образ сили духу Української Греко-Католицької Церкви, яка, без сумніву відображає силу й незнищенність українського народу».

У книжці «До Владики Андрея душею лину», яка вийшла нещодавно у видавництві «Місіонер», подаються основні віхи життя та діяльності Митрополита. Прекрасно оформлені обкладинки книжки (перша та остання) із зображенням вдумливого обличчя Митрополита на тлі розпроміненого світла, що роз'яснює скупчення темних хмар, і символічні зображення Хреста та Духа Святого, що зійшов з неба разом з молитвами, написаними великим Митрополитом.

І не тільки заголовок відкрив суть цієї книжки, але й ті окремі розділи, над якими працювала авторка. Ось деякі з них: «Люблячий батько українського народу», «Струмінь шани і любові з родинних переказів», «Митрополит Андрей Шептицький посланий нам Богом», «Як будувати рідну хату?» – дороговказ від Митрополита». Особливе місце у книзі посідають розділи «Основні віхи життя Митрополита Андрея Шептицького» та «Наш обов'язок пам'яті».

Автор книжки Лідія Купчик зазначає: «У ХХ столітті ніхто не зробив більше для України, для українців і їхньої національної справи, як Андрей Шептицький. Це треба зрозуміти всім українцям».

«...Будучи монахом-василіанином, – констатує автор, – Митрополит Андрей був засновником і нових чинів, які немало спричинилися для піднесення духовності українського народу... І у всій своїй діяльності не дбав про своє збагачення, а навпаки, свої особисті маєтки витрачав на потреби і Церкви, і потребуючих людей, особливо вдів і сиріт». І далі в книжці розкривається широкий світ його діянь конкретно для українського народу, як: «Митрополит став співзасновником Земельного банку у Львові. Підтримував «Просвіту», «Рідну школу», бурси для гімназійної та ремісничої молоді, «Пласт», якому віддав власну земельну ділянку... 1930 року він заснував Український Католицький Союз, котрий видавав тижневик «Мета» і журнал «Дзвони», заклав друкарню «Біблос» і багато інших благородних справ звершено Андреєм Шептицьким, які так колоритно описує Лідія Купчик.

Діяльність Митрополита Андрея багатогранна. Його роль важко переоцінити і у відродженні Греко-католицької Церкви, і у сприянні та допомозі українській освіті, впливу на виховання молодого підростаючого покоління. Назавжди властиве й незборимне почуття справжнього українця у розумінні «Бог і Україна». Заради цього віддавали свої життя українці, жертовно і самовіддано, задля побудови, існування та процвітання нашої держави, служити для котрої – одна із найважливіших вимог та завдань у минулому та сучасному житті українців на землі.

Лідія САДОВА,
м. Львів

 ВІСТІ З БУКОВИНИ

«МИ ХОЧЕМО ПРИЛУЧИТИСЯ ДО КИЄВА»

Чернівчани урочисто відзначили регіональне державне свято єднання краю з Україною. Це була 97-а річниця Буковинського віча. Адже третього листопада 1918 року була дата, яку ми завжди повинні пам'ятати. Події того буремного року ввійшли в серце кожного патріота України.

Була неділя. До Чернівців з'їхалися більше ніж 10 тисяч учасників віча. Народний дім, робітничий дім та Будинок Музичного товариства не могли умістити всіх охочих. І виходячи з права кожного народу на своє національне самовизначення, Буковинське віче прийняло свою ухвалу. Лунали заклики: «Ми, українці нічого більше чути не хочемо про Австрію. Ця наша стосорокалітня мачуха скінчилась навіки. Ми хочемо прилучитись до Києва, до великої Соборної України», – так сказав Ілько Попович, виступаючи з трибуни.

Студенти були з синьо-жовтими стрічками. Молодь йшла у вишиванках. Біля витоків Буковинського віча стояли: Омелян Попович, Микола Василько, Антін Лукашевич, Осип Мицак і багато-багато інших наших славних патріотів.

В обласному муздрамтеатрі відбулись урочистості. З вітальним словом виступив голова облдержадміністрації О.Фищук. Відбулося вручення ряду нагород Заслуженому художникові України, скульптору міста Чернівців І.Салевичу. Обласною літературно-мистецькою премією у номінації «Література та мистецтво» імені Сидора Воробкевича нагороджено співака, композитора, керівника народного вокального ансамблю «Марічка» та народної чоловічої капели ЧНУ «Дзвін» Л.Равлюка. Також нагороджено грамотами, цінними подарунками учасників АТО, зокрема Д.Савчука.

Буковинці пишаються історією свого краю – історією національно-визвольних змагань, боротьби за соборність України. Листопадовий Чин у Чернівцях поклав початок приєднанню Буковинського краю до Великої України. Врешті боротьба за соборність і незалежність України та в її складі Буковини увінчалася перемогою, яку остаточно ми здобули більше, ніж через 70 років, – 24 серпня 1991-го. Та, щорічно відзначаючи це величне свято, буковинці завжди згадують іншу знакову дату – третє листопада 1918 року. Пам'ятаймо героїчний чин і славу наших великих попередників!

Слава Україні! Героям – слава!

М. КИСЕЛЬОВА

На світлині: Чернівці майже століття тому.

ПРЕМ'ЄРА

БЛОКПОСТ МІЖ ВАРВАРАМИ І ЄВРОПОЮ

Всеукраїнська прем'єра вистави "Блокпост Україна" відбулась 6 листопада в Будинку вчених у Києві і стала катарсисом для глядачів і акторів, автора і героїв АТО. За пропозицією Конгресу Українських Націоналістів театр "Дзеркало" нагороджено медалями "За жертовність і любов до України" з благословіння Святійшого Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета. Медалі отримали актори і працівники театру "Дзеркало" під орудою Заслуженого діяча мистецтв України Володимира Петранюка. Нагороди вручили голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь і автор втілених на сцені поезій, герой АТО, Борис Гуменюк.

«Бог і Україна понад усе!» – скандували глядачі. Заклик став справжнім духом вистави-молитви.

У попередні роки вистави театру української традиції "Дзеркало" були присвячені Тарасові Шевченку та Степану Бандері, інсценізувалися тут і твори Івана Карпенка-Карого та Миколи Гоголя. А нині художнього керівника театру Володимира Петранюка найбільше хвилює сучасність. Митець написав п'єсу "Блокпост Україна", поставив її та зіграв одну з ролей.

"Я не наважувався писати про події на Донбасі, боявся братися за перо, бо не воював в АТО. Мені підказав матеріал Микола Коханівський, командир батальйону "ОУН", – це поезія Бориса Гуменюка. Прочитавши її, був шокований. Це саме те, що я шукав: тут є кров, вибухи, кулі. Ми почали з поезії робити спектакль. У результаті вийшла вистава "Блокпост Україна". Блокпост став символом нашої боротьби. Це символ того, що ми перебуваємо на рубіконі. Вже багато сторіч Україна є отим блокпостом між варварами і Європою", – розповів пан Володимир.

Який же обрати центральний образ вистави? Відповідь на це питання митець шукав у наших давніх піснях і традиціях. А допомогла його знайти художниця Валентина Кузьмічова. Червоне і чорне. "Червоне – то любов, а чорне – то журба". Саме вишитий червоними і чорними хрестами рушник став головним образом вистави. Це той рушник, яким огорнуті долі героїв вистави "Блокпост Україна", – Кармелюка (Володимир Петранюк), Мольфара (Дмитро Сторчоус), Котигорошка (Іван Коваленко), Роксолани (Ліана Книгницька-Марковська), Ярослави (Людмила Зінченко), Софії (Анна Коваленко).

Червоне і чорне, схід і захід, любов і журба. Герої вистави немов стоять на березі ріки, березі, що віддаляє цей світ від того, віддаляє життя від смерті. З одного боку грім градів кличе наших воїнів на фронт, а з іншого – українські чорнобриві дівчата в купальських віночках охоплюють їх полум'ям любові.

Пристрасну поезію Бориса Гуменюка гармонійно доповнюють щирі листи українських дівчат до воїнів, зібрані Ольгою Богомолець. І рядки з цих дещо наївних послань неможливо слухати з байдужістю.

Молода творча родина театру, спрямована енергією головного режисера Дмитра Сторчоуса і натхненна бунтарським духом художнього керівника. Заслуженого діяча мистецтв України Володимира Петранюка, кожну виставу проводить як бій, бій, що виснажує, бій, що змушує іще раз падати на дошки сцени і помирати, щоб воскреснути, щоб перемогти. Відеоряд, змонтований Олександром Клименком, і світлові ефекти художника по світлу Володимира Мозолевича доводять барви акторських переживань до майже документальної правди. А музичні номери – пісні-метафори матері – вдови і загиблого бійця, створені актрисою Анною Коваленко, змусять здригнутися кожне українське серце.

Вистава-пісня, вистава-молитва Театру української традиції "Дзеркало", що присвячена пам'яті Василя Кіндрацького, який загинув під час перемир'я, є посланням до кожного небайдужого серця. Це видовище, яке захоплює несамовитою авторською енергією, що викликає зворотний зв'язок і гасло, яке народжується у глядацьких грудях – "Слава Україні! Героям Слава!"

Виставу, що була лише нещодавно створена, вже встигли переглянути учні шкіл столиці, побувала вона і в зоні АТО.

За матеріалами газети «Слово Просвіти».
Фото надані театром.

ГОЛОС ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ

«ДЕНЬ ПРАПОРА» В ДОНЕЦЬКУ І НАСЕЛЕННЯ,

ЯКЕ ВЖЕ РОЗУМІЄ, ЩО ОБДУРЕНЕ

Бюджетників звезли примусово під розписку за наказом головного терориста Захарченка з інших міст та робітничих районів Донецька

У Донецьку 25 жовтня о 15:00 на площу імені Леніна звезли примусово (під розписку) бюджетників, школярів, студентів та працівників приватних підприємств і влаштували «свято» – «День флага».

Із Горлівки, наприклад, привезли два автобуси школярів, які вийшли з транспарантом «Молодая республика» – молодіжного крила громадської організації «Донецкая республика», яку «віджав» у Пургіна головний терорист Олександр Захарченко. Керівники недореспубліки «ДНР» намагались виступати з трибуни, але чомусь верещали так, що нічого ніхто не міг розібрати. Ніхто їх не слухав.

На банері над майданом весь час транслювались "досягнення" республіки. Потім від «республіканської» бібліотеки імені Крупської до площі імені Леніна проїхали «віджаті» у донечан «Лексуси» та «Джипи», над якими кружляв безпілотник. Так вони демонстрували свою любов до влади, яка зверталась із трибуни до спин натовпу.

На цьому «урочиста» частина джентльмен-шоу закінчилась, але майже всі його глядачі розбіглись у пошуках трамваїв, тролейбусів, маршруток. Бо в суботу та неділю громадський транспорт в Донецьку працює до 17-ї години (за київським часом – до 16:00). На площі флеш-моб залишились дивитися тільки ті бюджетники, яких звезли примусово під розписку за наказом головного терориста Захарченка з інших міст та робітничих районів Донецька. Бо подітись їм не було куди.

Ватажки маріонеткової «ДНР» завзято причепили свій прапор на височенний бетонний стовп, який в Донецьку відомий як «мрія імпотента», поруч із пам'ятником Леніна.

І це символічно, бо ця нездійсненна мрія асоціювалась з жовтневим переворотом 1917 року. Ідея про цю нездійсненну мрію живе в нетверезих головах керівників «недореспубліки ДНР».

А саме перед цією «грандіозною подією» «міністерство освіти і науки ДНР» заборонило викладання в школах предмету «Правознавство» в 9-11 класах та предмету «Етика» у 8-у класі (нагадаю, що предмети історія та географія України були заборонені в школах «ДНР» ще в минулому навчальному році).

Програми цих предметів були складені «Республіканським інститутом післядипломної освіти ДНР» і за ними здійснювалося викладання до 16 жовтня 2015 року. Але уроки правознавства передбачали ознайомлення школярів із правами людини, Карним кодексом України та іншими небезпечними для «ДНР» ідеями. Та й предмет «Етика» також виявився шкідливим для «демократії» та виховання «нової людини ДНР»?

Також із 1 вересня 2015 року в усіх школах «республіки» введено обов'язкове навчання у воєнно-спортивних гуртках «Патріот». Тут програмою «міністерства освіти ДНР» передбачено ознайомлення зі структурою збройних сил Російської Федерації, перегляд відеофільмів на воєнну тематику, розбір та збір гвинтівок, автоматів, гранат – підготовку гарматного м'яса для теперішніх та майбутніх воєн псевдодержави – сателіта Росії. Загалом 612 годин протягом навчального року у загальноосвітніх школах «ДНР» діти кидають гранати, стріляють з гвинтівок, ходять у камуфляжних одностроях із антиукраїнськими піснями та гаслами.

У позакласній та позашкільній роботі наголос робиться не на розвитку творчих здібностей, а на реанімації комсомолу під новою назвою «Молодая республика», куди примусово заганяють усіх без винятку учнів старших класів.

А всіх, хто з цим не згоден, чекає концтабір в аеропорту та тюрма, де нещасні зеки вночі потайки варять собі їжу для виживання. Отаке життя-буття під «визволителями». Обдурене населення розуміє, що воно ошукане, пограбоване, зневажене, безробітне, без будь-якої надії на благополучне майбутнє, адже за півтора року сподівань на Східному фронті у війні з Росією змін, на жаль, не відбулося.

Катерина ПОЛЯКОВА,
інженер,
місто Донецьк

ТОЧКА ЗОРУ

КИРИЛО І ЙОСИП СТАЛІН

Я навіть не хочу засуджувати Московського патріарха за слова, покликані обілити пам'ять про чудовисько. Нехай він згадає про своїх дідуся і батька.

«Дід у мене був чудовою людиною. Він пройшов 47 в'язниць і 7 заслань, прожив в ув'язненні майже 30 років і був одним із перших соловчан. Трудився машиністом на залізниці казанського напрямку, а сидів лише тому, що боровся проти відновленства, яке свого часу було інспіроване ЧК, а потім НКВС для руйнування церкви», – розповідав Московський патріарх Кирило «Российской газете». У батька майбутнього глави Російської православної церкви схожа доля: він був заарештований відразу ж після закінчення інституту за «політичну нелояльність», відсидів кілька років на Колимі.

Цікаво, як дід і батько патріарха поставилися б ось до цих слів Кирила, сказаних на відкритті XIV виставки-форуму «Православна Русь. Моя історія. XX століття. 1914–1945. Від великих потрясінь до Великої Перемоги»: успіхи того чи іншого державного керівника, який стояв біля витоків такого роду відродження, модернізації країни, «не можна піддавати сумніву, навіть якщо цей керівник відзначений лиходійствами».

Я навіть не хочу засуджувати Московського патріарха за ці слова, покликані обілити пам'ять про чудовисько. Нехай краще глава РПЦ згадає про свого власного дідуся. Про свого власного батька. Про практично весь єпископат власної церкви, знищений в роки сталінських репресій. Про мільйони парафіян цієї церкви, замучених від голоду тут, в Україні. Про інші мільйони – вбитих, покалічених, позбавлених права на нормальне життя і роботу – тільки за те, що вірили в Бога і не хотіли відмовлятися від своєї віри. Про новомучеників російських. Про союз Сталіна з людожером Гітлером. Про кошмар перших місяців відступу Радянської армії – це пряма «заслуга» генералісимуса. Про жахіття блокади Ленінграда: рідний брат патріарха пережив її дитиною. Про репресії проти священиків, які – на відміну від держави – продовжували залишатися зі своєю паствою на окупованих територіях – вже після перемоги у війні. Що ще розповісти патріарху Кирилу, щоб він згадав, хто такий Сталін?

Віталій ПОРТНИКОВ,
Радіо Свобода

ЦЕ – НАША ІСТОРІЯ

ТРИ НЕВЕСЕЛІ ЮВІЛЕЇ

Ой прийшли до мене
Три празники в гості.
А що перший празник
Рождество Христове...
А що другий празник
Святого Василя...
А що третій празник
святе Водохреще...

Іван ДЗЮБА

Василь СИМОНЕНКО

Алла ГОРСЬКА

Якось Іван Дзюба (до речі, восени 1965 року, до ЦК КПУ, що лежав на Орджонікідзе, 11, у Києві, нині вулиця Банкова, була надіслана кореспонденція, аж на 214 сторінках – звалася вона «Інтернаціоналізм чи русифікація?», автор, він таки, Іван Дзюба, ще теплий аспірант Інституту літератури АН УРСР **(ЦЕ ПЕРШИЙ, 50-літній ювілей, ювілей Дзюбиного системного «Інтернаціоналізм чи русифікація?»)**, – завважив: «…між іншим, тепер навіть соромно використовувати таке окреслення – шістдесятники – поперше, тому що про це багато говорять, по-друге, з огляду на те, що шістдесятниками себе називає надто велика кількість людей. Тепер виявилося, що кожна людина, якій нині виповнюється шістдесят років, вважається шістдесятником, хоча тоді, у шістдесяті, вона була нашим противником. Наприклад, я пригадую, як Микола Сом воював із Драчем, Вінграновським і навіть із Симоненком. Таким же чином поводилося чимало людей. Сьогодні всі вони називають себе шістдесятниками. Ну, та хай їм».

…Тоді (початок 60-х – **О.С.**) з'явилися вже й напівлегальні форми роботи, у списках почав ходити самвидав. Спочатку там з'явилися вірші Драча, Вінграновського, але найпопулярнішою була творчість Симоненка.

Принагідно завважу: восени 1962 року в межах столичного клубу творчої молоді створено Громадську комісію з питань дослідження місць масових поховань у Биківні поблизу Києва (місце масових страт у сталінські часи). До складу Комісії ввійшли Лесь Танюк, Алла Горська і Василь Симоненко. Проведена робота дала результат: виявлені урочища, де, як то посвідчили місцеві жителі, більшовицькі кати ховали сліди злочинів. Спільно з Аллою Горською вони обійшли десятки сіл, долучивши до розмови й показових тверджень сотні людей. Були відкриті таємні могили на Лук'янівському і Васильківському цвинтарях, у Биківнянському лісі… Знову ж таки, як вислід: владі був надісланий Меморандум на вимогу оприлюднити криваві місця трагедій і встановити пам'ятник жертвам Биківні. Реакція режиму була негайна і жорстока. Одразу ж твори найпопулярнішого поета шістдесятих друкувати заборонили, його щільно взяв під нагляд Комітет государственной безопасності.

«Друзі мої принишкли, про них не чути й слова. Друковані органи стали ще бездарнішими й зухвалішими. «Літературна Україна» каструє мою статтю, «Україна» знущається над віршами. Кожен лакей робить, що йому заманеться. До цього ще можна додати, що в квітні були зняті мої вірші в «Зміні», зарізані в «Жовтні», потім надійшли гарбузи з «Дніпра» й «Вітчизни», – зазначив Василь Симоненко у «Щоденнику» за 3 вересня 1963 року. Далі – вокзальна міліція. Сміла, що за 30 кілометрів од Черкас. Страшна фізична наруга. Тяжкі побої. Одбиті нирки. Мученицька смерть.

Так відкритий терор ревно служив принципові «партійності» в літературі. Про все це, про Симоненкові і Алли Горської Биківнянські розслідування, прагнення їх оприлюднити, нарешті, про чорне Симоненкове вбивство, в ювілейний **(80 років од народження – ЦЕ НАСТУПНИЙ, АЖ НА ЦІЛИЙ ЦЕЙ РІК ПРОГОЛОШЕНИЙ ЙОГО ЮВІЛЕЙ)** його рік – аніде ані жодної цяти! Бодай словом! Ані бодай натяком.

Але наша мова не про них, а про справжніх… українських. З тих часів. Посутньо.

«…І якщо на Симоненкові сьогодні наша особлива увага, то передусім завдяки тій (кількісно невеликій) частині його спадщини, у якій він підноситься постаттю єдиною в своєму роді у сучасній українській поезії.

Ідеться мені про всього лише два чи три десятки Симоненкових поезій (їх число трудно й встановити, бо поетова спадщина не зібрана, частково прискринена тими, хто ховає його твори під замок, і якраз ті, які тут нас найбільше цікавлять), які він написав, сказав би покійний Максим Рильський, у хороший Шевченків слід ступаючи.

Щирий і людяний, скромний і сам по собі найсуворіший критик, Симоненко посідав ще одну риси характеру, без якої поет у совєтчині перетворюється на гнучкого солодкопівця, – велику громадянську мужність. У дні хрущовської змори, коли під виглядом боротьби проти «абстракціонізму» і «формалізму» було заплановано забороняти живу поезію. Мужність продиктувала Симоненкові оцей виступ на оборону свободи творчости:

«Навряд чи можна сприймати всерйоз також розпачливі заклики відвернутися від трагічного і творити так зване «життєрадісне». Бездумні, ідилічні радощі скоріше синонім ідіотизму, ніж оптимізму. Ми живемо в добу великих діянь, а, отже, і в добу високої радости і великих трагедій. Відвертатися від людських мук і страждань, а замість правди тикати їм під ніс пучечок чебрецю – до біса такий жалюгідний оптимізм.» («Літературна Україна», 16.Х.1962).

Ці мужні слова сказані з таким почуттям власної правди, що в тембрі голосу поета чується нездоланна щирість, якої боялися «начальники» від літератури і не зачіпали Симоненка ні за ці вислови, ні за нелегальні поезії, про які знали ще за його життя. Хоч за таке саме інших картали безнастанно і засилали на провінцію, чи пак – на «новобудови». Горда мужність Симоненка здобула повагу навіть тих, хто насилав міліцейських дружинників на молоду поезію. З переляку вони «люблять» його й посмертно».

Це вже – Іван Кошелівець. «У хороший Шевченків слід ступаючи». (Василь Симоненко. «Берег чекань». В-во «ПРОЛОГ» Нью-Йорк. 1965). Саме поради до часу. Вже сьогоднішнього.

Василеві Симоненкові, двадцятивосьмилітньому українському поетові (цей гортанний, з народу, голос порубаних погорілих дітей війни), що про нього нам тут зайшлося, за брежнєвських часів першому нагодилося лягти у замаскований технологічно-розроблений котлован імперського комуністичного терору.

У Володимира Підпалого, убієнного-отруєного комуністичним режимом 1973 року, про це чи ненайдостеменніше, до того ж, глибоко поетично. «Це, – як слушно завважив у слові про Володимира Підпалого академік Іван Дзюба, – не виклик життю, а вникання в нього. Це – не позиція, а доля. Це – сковородинське, чого так бракує нам сьогодні, в нашій суєтній засмиканості й чванькуватому суємудрію. Тож послухаймо Володимира Підпалого…»

ВАСИЛЕВІ СИМОНЕНКОВІ

Все змішалося – ринги, ранги
од Дніпра до чукотських юрт –
і про тебе с л о в а соратники
видають-продають.
Бо ж однісіньким їм відомі
Достеменне (й нікому більш!)
кожна крапка і кожна кома,
кожен задум і кожен вірш.
Знають хто тебе й де підправив,
дописав а чи вкоротив
(і якби не ота н е п р а в д а),
ти б і досі між н и м и жив.
В н и х би вчився писати, їсти, –
Початкуюче немовля! –
На президії в Спілку їздив –
добру пенсію заробляв.
А в о н и б тебе розважали
компліментиком на обід,
ювілеями заважали
Україну писати тобі.
Поділили б тебе в азарті.
І не згледів би ти, коли
в стольнім Києві на базарі
тебе критикові продали.
Заломили б ціну належну –
(ти й не чув такої ціни!).
…Ти хоч раз на н и х кинни – нарешті,
або дулю ї м дай – із труни!

(Від автора: всі їхні пригодовані пільги – корита, дачі, державні машини, мандати були дрібні для чистого свіжого єства Василя Симоненка.)

1967 Володимир Підпалий. «ЗОЛОТІ ДЖМЕЛІ». Київ. 2011. «Твім ІНТЕР», стор. 232. (Принагідно: Книга ця дуже дорога мені: село Лазірки, де народився Володимир Підпалий, за 25 км від Лубен, там я закінчив середню школу №1, курсову на другому курсі Шевченкового університету, ф-т журналістики, писав по творчості поета-нонконформіста Володимира Підпалого, з поетовим сином, Андрієм, так само поетом і вченим-філологом, власне він і здарував мені видання, у давньому товаристві-дружбі; зрештою, не переповісти всього…).

Певно, лише загострений на правду, соціально чутливий і ввесь у суспільно-політичному русі, вже зрілий, молодий чоловік, якому боліла затрамбована на чорне дно, розтерзана окупаційно національна Україна, її замордований біль і крик, міг зважально, з розмаху, зробити ось такий перший – про себе – запис у своєму щоденнику:

«Земля вже двадцять восьмий раз несе мене навколо Сонця. Мало встиг я зробити за цей час гарного і доброго. Зате навчився я пити горілку, смердіти тютюном, навчився мовчати і бути обережним, коли слід кричати. І найстрашніше – навчитися бути нещирим».

Василь Симоненко. Щоденник. «Окрайці думок», 18 вересня 1962 року.

…Ввечері з Василькова, Застугна, озвався телефоном мій товариш, з яким кінцем 80-х починали українські товариства-рухи Микола Білоус. Говоримо: шістдесятники, Василь Симоненко, Алла Горська…

У нас, у Василькові, є унікальна меморіальна дошка, – ошелешений тим, що я розповів про художницю, каже Микола. – Там – Алла Горська…

Одкладаю все. Їду до Василькова.

Алла Горська… (ЦЕ ТРЕТІЙ, НА ТРАГІЧНІ, 45-ТІ, РОКОВИНИ ЮВІЛЕЙ)

У липні 1970 року відкликали з посади шефа українського КГБ Віталія Нікітченка – він був наближений до першого секретаря ЦК КПУ Петра Шелеста. На його місце призначено Віталія Федорчука з оточення Брєжнєва, який виконував усі безпосередні вказівки з Москви, зовсім не рахуючись з українським керівництвом республіки, новий шеф українського КГБ став енергійно наводити в республіці лад. Саме на початок його діяльності припадає найдраматичніша й досі до кінця не з'ясована справа. 28 листопада 1970 року за таємничих обставин була вбита одна з головних учасниць руху шістдесятників Алла Горська. Слідство, як свідчать друзі Горської, велося поверхово й підганялося під завчасу заготовану тезу, наче Алла Горська стала жертвою родинного конфлікту, адже офіційно зазначено, що вбивцею Горської був її свекор Іван Зарецький. Цю версію було складно перевірити, бо на залізничній колії знайшли мертвого Зарецького. Таємничість довкола смерті Алли Горської так і не була прояснена, а той факт, що особи, які поставили під сумнів офіційну версію її загибелі, зазнали серйозних переслідувань і тиск з боку влади, зміцнював переконаність у тому, що Горську вбили з політичних мотивів. 28 листопада 1970 року.

До слова: книжка Богуміли Бердиховської та Олі Гнатюк «Бунт покоління» (Розмови з українськими інтелектуалами) ще чимало чого може розповісти.

Васильків. На прихованій, що петлею, круто веде вгору, вулиці Юних комунарів, на приватній оселі №14, побачили ми – у живих квітах і червоній калині – гранітний портрет Алли Горської. Вільний, не в паркані, доглянутий. «У цьому будинку перебувала художниця славна дочка України Алла Горська (1929–1970) трагічно тут загинула».

В думках, роз'ятрений, стривожений, гарячий – вертаю до Києва.

І одразу ж – з вогню та в полум'я. Паралельне. Мистецьке. Аби ще пробути під цим світлом. І побути ще в цьому стані. З Аллою Горською.

В Будинку художника НСПУ. Перша всеукраїнська виставка «Сучасне мистецтво вогню». Ця – «…сакральна межа між різними світами».

Кераміка, метал, скло. Улюблена тема Горської, чиї вітражі нещадно нищилися в Університеті Шевченка, або заливалися бетоном на Байковому цвинтарі… «Мистецький Арсенал». Спеціальний проєкт Петра Гончара «Вікна».

І ще…Національний художній музей України. Українсько-німецький художній дослідницький проєкт Міхаеля Фера з Берліна і кураторської групи НХМУ «Герої. Спроба інвентаризації». «Спецфонд 1937–1939». Спеціальний секретний фонд формувався 1937–1939 рр. До нього з музеїв Харкова, Одеси, Києва, Полтави та зі спецфондів Української художньої виставки завозились твори «ворогів народу», «формалістів», «націоналістів» – тих, хто на думку партійних ідеологів, «спотворював дійсність» і являв загрозу «новому суспільству». Правда, хоч і повільно, та все ж таки повертається із під тоталітарно-соцреалізмівських завалів…

На цьому й станемо…

Олександр СОПРОНЮК,
Асоціація українських письменників

СКАРБИ НАРОДУ

УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ – ОСОБЛИВИЙ СТАТУС

Громадянський рух «Відсіч» та активісти інших громадських організацій, які брали участь у вищезгаданій акції, направили в Адміністрацію Президента звернення, текст якого наводимо нижче.

ЗВЕРНЕННЯ ДО ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ЩОДО ПОТРЕБИ ЗАХИСТУ ТА ПІДТРИМКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Шановний пане Президенте!

Минуло понад двадцять місяців з часу перемоги Майдану та майже півтора року з моменту обрання Вас Президентом України. Як відомо, однією з передумов Майдану були протести громадськості проти ухвалення антиукраїнського закону Ківалова-Колесніченка. Однією з вимог Майдану було скасувати цей закон та розпочати відновлення вжитку української мови в усіх сферах суспільного життя. Майданівські політичні сили обіцяли захистити мову. Суспільство чекало цього від нової влади й від Вас особисто.

Але нова влада не тільки не виправила шкідництва попередників – вона взагалі нічого не зробила для підтримки мови! В Україні, де за даними Всеукраїнського перепису 68 відсотків громадян вважають українську мову рідною, нині на телебаченні лише 28 відсотків україномовного контенту, на радіо – менше 5 відсотків україномовних пісень, на книжковому ринку – лише близько 15 відсотків україномовних книжок, а на розкладках з пресою серед сотень видань – лише одиниці є україномовними. Це дані громадських моніторингів – адже держава таких моніторингів чомусь не проводить або не афішує. Державну українську мову дедалі частіше ігнорують чиновники. Зокрема, міністр Аваков навіть надумав судитися, аби не знати й не говорити українською на роботі! Азарова, Могильова та інших міністрів часів Януковича, мабуть, аж корчить від заздрощів – адже вони не могли собі дозволити такої зневаги до українців та українського законодавства.

Українська влада не може не знати, що мова є надважливим фактором безпеки. Саме штучний поділ українців на україномовних і російськомовних, спричинений тривалою русифікацією, Росія використала для нападу на Україну й загарбала найбільш зрусифіковані українські території. За даними соціологів, україномовні громадяни у 2,5 раза менш вразливі до впливу російської пропаганди, ніж російськомовні; серед україномовних підтримка Незалежності України та визнання Голодомору геноцидом – удвічі більша, а ностальгія за СРСР – удвічі менша, ніж серед російськомовних. Натомість менше половини російськомовних українців підтримують Незалежність і визнають Голодомор геноцидом. І навіть двомовні громадяни й ті, які говорять суржиком, пересічно мають більш проросійські погляди, ніж суто україномовні. Цілком очевидно, що із втратою мови українці втрачають українську ідентичність і стають легкою здобиччю «русского міра». Тож підтримка української мови є обов'язком влади. На жаль, складається враження, що українська влада цього просто не хоче розуміти.

Ми, громадські активісти, вкотре вимагаємо вжити заходів на підтримку державної української мови! Оскільки наше минулорічне звернення актуальне й досі, сьогодні ми звертаємося до Вас майже з тими самими, тільки дещо вдосконаленими й конкретизованими вимогами, а саме:

1. Запровадити квоти для української мови в теле- та радіоефірі. Очевидно, що частка української мови на ТБ та радіо має бути не меншою, ніж частка громадян, що вважають українську мову рідною, тобто не меншою за 67,5 відсотка. Але зважаючи на виняткове значення української мови для державної безпеки, а також зважаючи на тривалі утиски української мови, що подекуди призвели до її зникнення з ужитку, мінімальна частка української мови в телерадіоефірі має становити щонайменше 75 відсотків – для будь-якого вмісту, окрім музичного. Частка україномовної музики на ТБ та радіо має становити 50 відсотків від усієї музики зі словами. Музику без тексту при обчисленні квоти не слід враховувати. Такий підхід дозволить музичним телеканалам і радіостанціям транслювати пісні й іншими мовами, а також необмежено транслювати інструментальну музику (що актуально для каналів і радіостанцій, які спеціалізуються на цьому).

2. Задля розвитку української кіно- й телеіндустрії потрібно запровадити квоту на український продукт у кінопрокаті та в телеефірі на рівні 50 відсотків. Цю квоту можна запроваджувати поступово, щороку збільшуючи її. Певна річ, українським продуктом можна вважати тільки україномовний продукт, вироблений в Україні або у співпраці з іншими країнами, окрім країни-агресора – Росії. Зазначені квоти (п. 1 та п. 2) потрібно обчислювати не за добу, а за кожну чверть доби – щоб український україномовний контент транслювали не лише для годиться – вночі, як тепер, а й удень.

3. Теле-, радіо- та кінопродукцію з Росії слід повністю заборонити, зробивши винятки лише для визначних творів мистецтва (кінематографічного, музичного тощо), які отримали нагороди на поважних міжнародних фестивалях чи конкурсах, і тільки за умови, якщо вони не містять пропаганди та в їх створенні не брали участі особи, котрі підтримали путінську політику щодо України або відзначилися іншими антиукраїнськими заявами чи діями. Торік, поруч із повною забороною російського контенту, ми припускали як варіант заборону лише контенту, що містить російську пропаганду. Але ухвалений Верховною Радою закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту інформаційного телерадіопростору України» містить чимало дірок, через які російська пропаганда й далі безперешкодно потрапляє в український інформаційний простір. Крім того, цей закон нахабно ігнорують і телеканали, і владні органи, котрі мали б пильнувати за його дотриманням. Отже, українська влада продемонструвала цілковиту неспроможність відфільтрувати шкідливий контент країни-агресорки й захистити від нього українських громадян. Тому необхідна повна заборона!

4. Запровадити обов'язкове українське озвучення або дублювання фільмів, мультфільмів, серіалів.

5. Уся реклама в Україні має бути україномовною. Під час обчислення квот на ТБ та радіо (п. 1) частка реклами не має враховуватися, бо реклама не є корисним контентом.

6. Слід скасувати або мінімізувати податки для україномовних видавництв і викорінити корупційні схеми у сфері закупівлі книжок для навчальних закладів і бібліотек. Завдяки зниженню податкового тиску українська книжка має стати якіснішою та значно дешевшою за закордонні. Держава має здійснювати підтримку перекладу українською мовою найважливіших закордонних видань, особливо наукових.

6. Кожне періодичне друковане видання, що виходить в Україні накладом понад 10000 примірників, треба зобов'язати мати україномовну версію з таким самим накладом.

7. Кожну фірму, що проводить бізнес в Україні та має свій сайт і сторінки в соціальних мережах, зобов'язати вести їх українською та надавати українській мові преференції у налаштуваннях. Крім того, співробітники таких фірм мають надавати послуги українською. А також маркування усієї продукції, що продається в Україні, має бути українською мовою.

8. Усім виробникам україномовної продукції слід надати значні податкові преференції та всебічну підтримку. Окрім книговидавництва, це також кіно, музика, театр, преса, телебачення та радіо, IT-індустрія тощо. Держава має також сприяти популяризації та безперешкодному потраплянню україномовного продукту до споживача.

9. Українська освіта має стати по-справжньому, а не номінально україномовною на всіх рівнях. Працівники освіти мають проходити атестацію щодо знання української мови та використовувати її на роботі.

10. Держава має ініціювати та фінансувати ґрунтовні наукові дослідження української мови та мовної ситуації в Україні, вчасно виявляти та запобігати небезпечним для української мови тенденціям. Уповноважені державою мовознавчі інституції мають здійснювати мовне планування, дбати про збереження автентичної лексики та про створення й запровадження нових термінів тощо. Також при Президентові слід створити громадську комісію, яка б займалася вивченням мовної ситуації та вносила пропозиції з питань підтримки та розвитку української мови.

11. Усі державні чиновники мають складати іспит з української мови. Усіх чиновників, які не знають або ігнорують державну українську мову, треба негайно звільняти.

12. Антиукраїнський закон Ківалова-Колесніченка «Про засади державної мовної політики» має бути скасований. Закон про мови в Українській РСР, що діяв до ухвалення закону Ківалова-Колесніченка, також безповоротно морально застарів. Україна потребує сучасного мовного законодавства, яке б забезпечувало належне місце та захист української мові, а також мовам усіх національних меншин за принципом: українська – державна, решта – рівні у своїх правах.

Пане Президенте, це далеко не вичерпаний перелік заходів на підтримку української мови, яких уже другий рік чекає від Вас українське суспільство. Поки українська влада зволікає з підтримкою української мови, російська влада активно використовує мовний чинник як інструмент політичного тиску та експансії. Під впливом Росії та проросійської п'ятої колони чимало сфер суспільного життя в Україні дедалі більше русифікуються. І що більше Україна русифікуватиметься, то менший вплив у ній матиме українська влада, а натомість більший вплив матиме влада російська. Втративши мову, українці втратять державність і зникнуть як нація. Це не відбудеться миттєво, але майбутні незворотні наслідки може спричинити нинішня Ваша пасивність. Закликаємо і вимагаємо негайно розпочати запровадження адекватної мовної політики та забезпечити реальну підтримку української мови. Українське громадянське суспільство чекає дій, а не чергових декларативних заяв.

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь, головний редактор – Марія Базелюк.

Редакційна колегія Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: ФОП Брацюнь С.І. Філія ГУ по м.Києву та Київській обл. № 10026/0195.
АТ «ОЩАДБАНК». МФО 322669
ЕДРПОУ 2305606776
№26003500849590(UAH)

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 6 200 прим.
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9